

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 2. De calceis quos induunt sacris operaturi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

De Calceis quos induunt sacris operaturi.

PEs in homine infima pars est corporis, ei pro indumento calceus, à quo incipiam, & gradum faciam ad aliam sacrarum vestium seriem: & quidem primo excutiam cuius rei symbolum sit calceus; tum altius ascendam, & quæram, quem Sacerdos sacris operaturus induere debeat calceum, vt illæso pede transeat in montem Dei, & colles æternitatis.

Primis illis sæculis, & auitæ memoriæ symbola in pretio, in amoribus fuere: his enim latentes animi sensus, & præclara magnarum virtutum documenta tegebant: & quidem vt hæream in argumento.

Calceus symbolum erat libertatis: si quis vel à natura, vel à fortuna, vel aduerso Marte seruus factus esset, incedebat ille pedibus nudis, vt ijs proderet captiuitatē, miseramque, sub qua iacebat, seruitutem.

Imminebat Israëli grauis, & timenda seruitus, immaneque iugum Ægyptiacæ captiuitatis; vt eam ostenderet diuina miseratio, quæ humanis malis præcludere amat; illud Isaïæ dedit in mandatis. *Vade, & solue saccum de lumbis tuis, & calceamenta tua tolle de pedibus tuis, & fecit sic, vadens nudus, & discalceatus.* Tenuit ea viuendi ratio (vt multis

*Isa. c. 20.
v. 3.*

multis placet) tres omnino annos , & Israëli miserandam seruitutem portendit. A qua vbi diu gemuerunt, tandem libertate donandi, audierunt illud. *Calceamenta habebitis in pedibus vestris.* Quasi tacitè id innueret Deus, hæcenus oppressi iacuitis sub infanda, & miserabili seruitute, nudo pede incessistis, modo calceos, vnaque libertatem induite: & hoc ab illis bonum.

Est deinde & aliud. Calceus symbolum dicitur vsucapionis, possessionis, imperij.

Habuit nimirum omnis ætas, omnis propè natio sua signa humanis in contractibus. Apud Hispanos olim chirothecarum proiectio, nota erat iam aditæ possessionis vt testatur Pineda.

Ex quo ritu in castra, in acies abiit ille mos, vt si dux aliquis urbem obsedisset, eaque suis munita vallis, confisa propugnaculis, freta militum vi, ac robore, deditorem negaret, aduersus belli dux, intra vrbis illius septa chirothecam proijceret, illoque ritu se eam urbem suam facere testaretur.

Ex illo Antiquitatis sensu, & dominij symbolo Rabbi Emmanuel explicat illum psalmistę locum.

Ad alligandos Reges eorum in compedibus, & nobiles eorum, in manicis ferreis. Erant illæ manicæ, chirothecæ militares, quas qui in hostes eijcit, ijs iam se dominari palam ostendit.

Quod Hispanis chirotheca, hoc Iudæis olim

X 3 fuit

166 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
fuit calceus. Si quandoque adeunda erat possessio,
si ius firmandum, si acquirenda regna, qui in ea cal-
ceum immisisset, eorum ius, ac possessionem adire
censebatur. Ita quondam propheta regius, regni sui

ps. 59. v. 6. limites, finesque dum extendit. *In Idumæam, inquit,*
extendam calceamentum meum, id est potestatem,
dominium, ius regni. Contra verò si quis calceum
deposuisset, hoc ipso ius adeptæ possessionis depo-
Dent. c. 25. v. 8. sisse videbatur. Ita diuina lege cautum est, vt si fra-
ter defuncti fratris semen excitare nollet, duceret
eum mulier ad portas ciuitatis, ad quas olim ius di-
ci solitum, ibique eum calceis exueret; in faciem
spueret, sicque omni iure priuaret.

Accedit & aliud à calceo symbolum, & argu-
mentum effusæ lætitiæ, vt è contra discalceatio
mœroris index & nota lugentis animi. Ita suadent
sacræ paginæ, ipsaque primæ veritatis oracula. Erat
Ezechieli defuncta vxor, eam lugere vetatur Pro-
c. 44. v. 17. pheta, ideòque audit, *Corona tua circumligata sit vi-*
bi, & calceamenta tua erunt in pedibus tuis.

Et hæc in foro calceorum symbola, at in sago,
& militia, alia ab illis petita documenta, videlicet
constantia, fortitudinis, & inuicti animi: Qui nu-
dis est pedibus, ille subtimidè, & pedetentim ince-
dit, ne offendat, ne cespitet, maximè si per aspera, &
ardua petrarum loca fuerit procedendum: at qui
benè calceatus est, expedito, & illæso pede etiam
per abrupta, & inuia fertur.

Sed hæctenus Antiquitati concessum est satis, ab hoc luteo, & mortali corpore, transeamus ad animû, vt enim illi, ita & huic pes suus, suus est calceus.

Pes animi est eius affectio: vt enim hanc corporis molem portant, & circumferunt pedes; ita & animum suæ affectiones efferunt, & quidem omni pedite, omni equite imò & aquilone velocius, vt qui etiam in vno momento rapiant ab ortu in occasum, ab vna solis domo in aliam, ab orbe in novos orbes, à terra in cœlum. Ne porro malè rapiant, suus illis debet esse calceus, quo coerceantur. Eo te induit atque ornat prouida mater Ecclesia, cum ad aras ascendis.

Cum esses in sæculo, sæcularibus implexus curis, nudo eras pede, quia seruus tuarum passionum: vbi te in sua ministeria vocauit Deus, calceo donauit, & libertate filiorum Dei, voluitque vt subter te esset appetitus tuus, & tu dominareris illius. Cum esses in sæculo in Idumæam extenderas calceamentum tuum, tibi terra fors erat, atque possessio: at vbi venisti in sortem Cleri, calceo te Deus extulit, vt ipse esset hæreditas tua, tua possessio, vt exultabundus cum Propheta dicere posses. *Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei, tu es, ô Deus meus, qui restitues hæreditatem meam; cœlum inquam, à quo per peccatum excideram: erat illud hæreditas mea ad quam animo, & votis redire contendam,*

168 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
tendam, vbi calceos, pios inquam affectus excitabo,
terra, lutoque superiores: ab ijs capta veluti iam
cœlestis patriæ possessione; immisitque in cœ-
lum calceis, imò si voles, & manibus, exclamabo
moræ impatiens: *quid mihi est in cœlo, & à te quid
volui super terram.*

Cum esses in sæculo, dies propè omnis erat ina-
nis & vacua, dies nubila ab affusa tristitiæ mole,
que toties animo incumberat, quoties aliquo te sce-
lere pollueras: at vbi dignus effectus es, qui aris
seruires, & Deo; tum liberâ mente, securaque con-
scientia vultum explicasti, & cœpisti primùm gau-
dere in Domino. *Non in sæculo*, inquit Anselmus,
sed in Domino, id est non in iniquitate, sed in verita-
te, non in flore vanitatis, sed in spe eternitatis.

Eam certè concipis vbi ex Ecclesiæ instituto cal-
ceum accipis. Ecce quæ ab illo tibi sunt, & quam
præclara morum documenta, quæ dum spectat,
amatque in sponsa, animarum sponsus; exclamat,
quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis filia
Principis.

Hic mihi iniicitur diues argumentum, quæ sit il-
la filia Principis? & quæ illius calceamenta? de his
sua inter Sanctos Patres lis est, eaque adhuc sub Iudice.

Hom. 24.
in Ep. ad
Ephes. D. Chrystomo eiusmodi calceamenta sunt
vita optima, morum integritas, & illibatus huius
mortalis æui tenor,

D. Hie

D. Hieronymo, calceamenta sponsæ, est ipsa ^{L. contra Iouin.} castitas, & intactus puræ mentis decor, cuius gressus omnes, affectus omnes defæcati, mundi, pulchri in calceamentis filix Principis, vel vt habet alia lectio, *filix Aminadab*, id est populi sponte offerentis. Virginitas enim non necessitatis est, sed libertatis, non præcepti, sed consilij.

Diuo Anselmo calceamenta sponsæ, est austera pœnitentia, quæ corpus edomat, & affectiones omnes prauas debilitat, penitusque frangit. Alijs calceamenta sunt ipsa Dei præcepta, & si voles etiam consilia; per quæ mens libera, & amore sponsi excitata currit: ita ab ijs currere doctus, qui cecinit. *Viam mandatorum tuorum cucurri cum dilatasti cor meum.* Rectè ait cucurri; nec enim in via virtutis lento, plumbeo, interruptoque pede eundum est; sed veloce, sed alato, sed continuo, nisi in ea elanguescere, imò & penitus deficere velis.

Aristoteles, cuius pectus naturæ veluti armarium nominare iure possum, in problematis suis quærit. Cur deambulationes breues, & interruptæ magis ^{sect. 5. q. 12.} defatigare soleant? Respondet hanc è natura, hominisque constitutione rationem erui posse; quia dum subsistitur, refrigerant in corpore spiritus animales, quibus omnis motus peragi debet; at si longior cursus, augetur magis, atque excitantur. Est vita ad virtutem, ad immortalitatem cursus, in eo si

Y hæres,

170 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
hæres, ipsa mora lentescit, torpescit, imò euanescit
spiritus charitatis, à quo omnis melioris vitæ mo-
tus; at si in cœpto tramite semper progredieris, ipso
temporis, cursufque lapsu animatur magis, atque
efferuescit.

Cassiodorus ea sponsæ calceamenta credit esse
mortis memoriam, quam ex eo trahit, quod cal-
cei è pellibus mortuorum animalium consuuntur.

Et hæc Interpretes fundunt in illa sponsæ cal-
ceamenta, de quibus ad extremum adijciam D.
Gregorij sententiam, cui calceamenta est ipsa Euan-
gelij prædicatio, de qua illud Isaia, *Quam pulchri*
super montes pedes annunciantis, & prædicantis pa-
cem, annunciantis bonum, & prædicantis salutem.
Sunt ij pedes Apostolici, qui non humili adrepunt
solo, non valles amant, non abiecta sectantur, sed
figuntur in montibus, in desiderijs collium æter-
norum, ad quos aspirare docuit Ezechiel dum ex
sponsi voto, oreque ad sponsam ait: *Calceavi te hia-*
cyntho, violaceo, cœlestique colore calceos, id est
affectus imbui, tum vt vita tua, & spes omnis terris
superior, in cælis esset: vbi & ipse sponsus; tuus a-
mor, ac delitiæ: tum vt præcellas, ac regios ani-
mos indueres, concolores hiacyntho, qui regius est
color. Vt hæc sunt virtutum magnarum decora;
quibus tegi, ornarique mens debet, dum corpori
calceus Sacerdotalis inferitur.